

N:o 98.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 21 Maj 1874.
 — — — — Andra Kammaren den 21 — —

Särskilda Utskottets förslag till Riksdagens underdåniga skrifvelse, i anledning af ej mindre Kongl. Maj:ts nådiga proposition i fråga om lagstiftning rörande enskildes skogar än äfven motioner i samma ämne.

(Särskilda Utskottets Utlåtande N:o 11.)

S. A. K.

Uti nådig proposition den 20 sistlidne Mars har Eders Kongl. Maj:t till Riksdagens pröfning framlagt förslag till förordning angående enskilde skogsegares skyldighet att efter afverkning sörja för skogsåterväxt. Men då Kamrarne ej kunnat ena sig om beslut i frågan, har densamma, jemlikt 63 § Riksdagsordningen, för denna riksdag förfallit; hvilket Riksdagen härigenom får underdånigst gifva tillkänna.

Vid riksdagen har genom motioner framställning blifvit gjord i syfte att den enskilde skogsegarens i Norrbottens län rätt att afverka ungskog måtte underkastas inskränkning i öfverensstämmelse med ett af länets år 1873 församlade landsting afgifvet förslag till författning i ämnet.

Från

Från nämnda län hafva under senaste tiden af landsting och menigheter, af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande och af enskilde personer uttalats farhågor för de förderfliga följderna af en öfverhandtagande förödelse af enskildes skogar. Dessa farhågor kunna svårligen betraktas såsom foster af en uppskrämd inbillning. Fasthellre torde de böra anses såsom en samfald klagan från en befolkning, som, med verkligheten för ögonen, finner sin fädernebygd hotad af faran att förvandlas till en öde-mark.

Väl är den föreslagna lagstiftningen fotad på grunder, som ej kunna anses lämpliga för hela riket. Men det torde icke vara en allt för vidt sträckt tillämpning af sjelfstyrelsens grundsats, om, med hänsyn till landstingets enhälligt fattade beslut, den af landstinget föreslagna och af motionärerne hos Riksdagen understödda, i närmaste öfverensstämmelse med den norrländska skogskomiténs förslag uppgjorda lagen, hvaraf olägenheterna antagligen ej skulle komma att kännas utom det område, för hvilket lagen skulle blifva gällande, varder af statsmakterna godkänd med allenast de smärre jemkningar, som funnits nödiga.

Det är möjligt, att en sådan lag i verkligheten ej skulle komma att helt och hållet motsvara de förhoppningar, man dervid fästade. Den torde emellertid ega ett afgjort företräde framför andra, till vinnande af samma ändamål framställda förslag, hvilka skulle dels vida mer ingripa i den enskildes dispositionsrätt, dels ock fordra en mycket större tillökning af skogstjenstemännens antal.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt har Riksdagen för sin del beslutat och får hos Eders Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla om utfärdandet af en förordning angående åtgärder till förekommande af öfverdrifven afverkning å ungskog inom Norrbottens län, så lydande:

»Härigenom varder, för de delar af Norrbottens län, som ej höra till lappmarken, förordnad som följer.

§ 1.

Barrträd, som, efter hvad här nedan i § 2 sägs, är att anse såsom undermåligt, må icke, i form af rundt, biladt eller sågadt virke, till in- eller utländsk ort skeppas eller i fartyg inlastas eller vid lastareplats till inlastning uppläggas, och ej heller till plank, bräder eller annat dylikt försågas eller intagas inom såginrättning, i sågränna, eller inom område, som begagnas till sågplats eller sågbacke vid såginrättning af hvad be-

skaffenhets som helst, allt vid påföljd att virket tages i beslag och dömes förbrutet, så framt icke, på sätt i § 3 stadgas, vederbörligt tillstånd är gifvet till trädets afverkning för skeppning eller sågning. Dock vare hemmansegare eller åbo ej förment att, äfven utan sådant tillstånd, af hemmanets skog, till oundgängligt husbehof, låta vid gården såga och använda undermåligt virke.

§ 2.

Mom. 1. Såsom undermåligt anses träd, som afverkadt ej håller i genomskärning minst 7 decimaltum på ett afstånd af 16 fot från storändan. Vid sagde mått får ej barken inberäknas.

Mom. 2. Af träd, som lemnar mer än en sågstock, må trädets öfre del, eller toppstocken, ej hänföras till undermåligt virke och såsom sådant tagas i beslag, der det tydligen visar sig eller ådagaläggas, att det virke är taget af träd, som ej är undermåligt, eller af träd, som är med vederbörligt tillstånd för skeppning eller sågning afverkadt.

Mom. 3. Sparre som är bilad så, att ursprungliga tjockleken vid 16 fots längd ej kan utrönas, skall, för att icke anses undermålig, hålla i omkrets vid sagda längd från storändan minst 20 decimaltum, i fall sparren är bilad till skarp kant, men eljest minst 21 decimaltum, samt i förhållande derefter om längden är mindre.

Mom. 4. I afseende på virke, som redan är sågadt, då det anträffas, skall hvad ofvan är stadgadt ega tillämpning endast i fall lagligen styrkas kan, att varan tillkommit af träd, som är undermåligt och till hvars afverkande för sågning eller skeppning ej meddelats vederbörligt tillstånd.

§ 3.

Mom. 1. Är skog af beskaffenhet, att för dess ordentliga skötsel och vård fordras afverkning af undermåligt virke, må egare, som vill låta det virke skeppas eller sågas, anmäla sig hos vederbörande revierförvaltaren, hvilken åligger verkställa den undersökning af skogen, som af omständigheterna påkallas. Finnes dervid slik afverkning vara med grunderna för en god skogshushållning öfverensstämmande, då må, der ej laga hinder eljest möter, tillstånd af förrättningsmannen gifvas till afverkning, för skeppning eller sågning; dock att träd, som vid storändan

håller 5 decimaltum eller mera i genomskärning, ej må afföras innan det genom förrättningsmannens försorg blifvit med kronomärke stämplat. Vill egaren sig till säkerhet hafva virke jemväl af mindre dimensioner stämplat, vare dertill berättigad.

Mom. 2. Varder sådan förrättning begärd före den 1 Juni, skall, der så ske kan och skogsegaren det äskar, undersökningen och utstämplingen företagas i sammanhang med de utsyningsförrättningar å kronans skogar, som under året förekomma. Verkställes förrättningen i sådan ordning, åligger det revierförvaltaren att, om möjligt, vid förrättningens slut eller, i annat fall, genast efter det alla utsyningsförrättningar under året inom socknen böra vara afslutade, tillställa sökanden eller dess ombud, mot bevis, men utan lösen, skriftligt instrument öfver utsyningen. Företages förrättningen särskildt, bör syneinstrumentet aflemnas, innan förrättningsmannen från stället afreser. Underrättelse om tiden, inom hvilken besvär böra vara hos Skogsstyrelsen ingifna, för att kunna till pröfning upptagas, skall i syneinstrumentet meddelas.

Mom. 3. Angående undermåligt virke, som till följd af föreläggande vid laga skifte varder afverkadt, skall, der egaren vill låta det virke skeppas eller sågas, gälla i tillämpliga delar hvad här ofvan är stadgadt.

§ 4.

Undermåligt, ostämplat virke är ej underkastadt beslag, såvida tydligen visar sig eller styrkes, att afverkningen skett innan denna förordning blifvit gällande; och skall sådant virke i den ordning, här ofvan sägs, med kronomärke förses, der egaren, till sin säkerhet, det äskar.

§ 5.

Jordegare vare ej pliktig att, för utsyning eller stämpling, hvarom i § 3 eller 4 sägs, vidkännas annan kostnad än godtgörelse till förrättningsmannen för den tid, förrättningen å stället upptager; i hvilket afseende jordegaren skall erlægga såsom arvode för hvarje dag 5 kronor äfvensom förse förrättningsmannen med kost och husrum eller gifva ersättning därför.

§ 6.

Rätt att i beslag taga virke, som bör anses förbrutet, tillkomme allmän åklagare, tjenstemän och betjente vid skogsstaten samt tullstatens tjenstemän, desse sistnämnde inom hamn och lastageplats; men rättighet att utföra åtal i sådana mål ege endast allmän åklagare och jägeribetjening, på sätt gällande författningar stadga; skolande förty tulltjensteman, som gjort beslag, derom göra anmälan hos allmän åklagare eller jägeritjensteman.

§ 7.

Medel, som inflyta genom försäljning af virke, som enligt denna författning är beslag underkastadt, fördelas sålunda, att en tredjedel tillfaller kronan och två tredjedelar åklagaren; dock att, derest annan behörig person verkställt beslaget, denne skall af åklagareandelen undfå hälften.

§ 8.

Denna förordning skall gälla från början af nästkommande Oktober månad.“

Hos Riksdagen har framställning af enskild motionär blifvit väckt om förändring i skiftesstadgan i det syfte, att skogsliqvid, efter verkställt laga skifte, ej må utsträckas till träd af mindre dimensioner än 8,3 decimaltum 16 fot från roten, med mindre Skogsstyrelsen efter den i motionens 10:de punkt omförmälda skogsnämndens hörande annorlunda medgifver.

Det är en länge spord klagan, att laga skiften föranleda skogsförödelse, särdeles i de fall, då ersättning för mistad ståndskog utgår i skogsförnödenheter, och önskvärdt vore, om skiftesstadgans föreskrifter rörande ståndskogsersättning kunde ändras så, att skogen derigenom icke så myc-

ket medtoges, som nu ofta inträffar. Riksdagen har dock ej ansett sig böra ingå i närmare utredning af frågan, huruvida motionens syfte må kunna, genom det föreslagna stadgandet, oförändradt eller med någon jemkning eller på annat sätt lämpligen vinnas, helst upplyst blifvit, att fråga om dylik förändring i skiftesstadgans föreskrifter särskildt för Gotland blifvit vid 1873 års landsting väckt och gjord till föremål för Eders Kongl. Maj:ts nådiga pröfning, i ty att Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med hvad landstinget tillstyrkt, hos Eders Kongl. Maj:t i underdånighet hemställt om beredande af det tillägg till skiftesstadgan, att afverkning af skog till ersättning för mistad sådan vid laga skiftesförrättning eller annat utbyte af jord ej må afse annat än mogna träd, samt att ungskog dervid ovilkorligen skall inlösas.

Med anledning häraf får Riksdagen i underdånighet anhålla, det, i sammanhang med den särskildt för Gotland väckta frågan om ändring af skiftesstadgan i ändamål att bestämmande af stånds-kogsersättning vid laga skifte ej må verka till skogens förödande, Eders Kongl. Maj:t tacktes taga i nådigt öfvervägande, huruvida en dylik förändring i skiftesstadgans föreskrifter med hänsyn till hela riket lämpligen må ega rum.

Riksdagen framhårdar etc.

Stockholm den 21 Maj 1874.